

Říjen 2018

Otevírací doba a vstupné 28. 10. 2018

Zámek Úsov

9.00 – 16.30, platí se vstupné

Muzeum Šumperk

11.00 – 17.00, platí se vstupné

Muzeum Zábřeh a Mohelnice

10.00 – 15.00, platí se vstupné

Památník Adolfa Kašpara

zavřeno

ŠUMPERK

Stálá expozice VM v Šumperku

Příroda a dějiny severozápadní Moravy

Expozice se může jako první muzejní expozice v ČR pochlubit unikátním produktem – zcela automatickým audioprůvodcem GuidePort.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Výstavní síň

Šumpersko v období první republiky (1918–1938)

do 27. ledna 2019

Výstava připravená u příležitosti 100. výročí vzniku samostatného československého státu provede návštěvníky obdobím dvacetiletého trvání první republiky s přihlédnutím k regionálnímu vývoji. Začátek výstavy připomíná poslední rok první světové války a místní události následující bezprostředně po 28. říjnu 1918. Dále návštěvníci uvidí četné dobové dvou- i trojrozměrné exponáty dokládající hospodářský, politický, společenský i každodenní život regionu a jeho obyvatel. Množství fotografií zachycujících tehdejší události i podobu měst a obcí je zpřístupněno formou promítání digitálních kopií. Dopady hospodářské krize ve 30. letech, ale i obecně nejednoduché soužití obou národnostních skupin, české a německé, vedly nakonec spolu s dalšími faktory k tragickému konci státu. Závěr výstavy tedy patří okolnostem Mnichovské dohody a odstupu pohraničí českých zemí Německu v roce 1938. Výstava tak zároveň připomíná i 80. výročí těchto v naší historii dosti pohnutých událostí. U příležitosti výstavy byl také vydán katalog shrnující texty k jednotlivým dílčím tématům a doprovázený snímky nejatraktivnějších či dané dílčí téma nejlépe vystihujících sbírkových předmětů. Výstava vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky a Olomouckého kraje. K výstavě Vám nabízíme možnost objednat si **komentovanou prohlídku**. Máte-li o naši nabídku zájem, pište, prosím, na e-mail: michaela.kollerova@muzeum-sumperk.cz.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let zdarma

Hollarova galerie

Historie v kamenech

prodlouženo do 4. listopadu 2018

Výstava se věnuje lichtenštejnským a císařským pamětním kamenům v Jeseníkách a vysvětluje důvody jejich vzniku. Objevení jednoho z nich, dlouhá léta zapomenutého, připomínajícího tragickou smrt císařovny Alžběty (Sissi), způsobilo vznik novodobé legendy o její návštěvě Jeseníků. Autoři výstavy, olomoucký historik Jiří Ošanec a Ivo Burian z Branné, se snaží odpovědět na otázku, zda císařovna Sissi Jeseníky navštívila, nebo ne. Výstava probíhá v roce, kdy si připomínáme smutné výročí; 10. září 2018 uplynulo 120 let od tragického úmrtí císařovny Sissi.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 6 let zdarma

Rytířský sál

Divoká Evropa, tajemné Borneo

do 28. října 2018

Výstava velkoformátových fotoobrazů dvou autorů představuje divokou přírodu Evropy a Bornea. Zástupce evropské fauny v jejich přirozeném prostředí zachytil Štěpán Mikulka, který s fotoaparátem procestoval deset evropských zemí. Fotografie Lukáše Kovára vznikly v roce 2013 během jeho cesty na Borneo, kde navštívil několik národních parků a rezervací. Vedle evropských živočišných druhů (výhradně divokých zvířat), žijících většinou i v ČR, budou tak mít návštěvníci možnost seznámit se také se živočichy Bornea i s širší problematikou tohoto třetího největšího ostrova světa, na němž ubylo 85 % nejstaršího deštného pralesa na světě kvůli pěstování palmy olejné.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 6 let zdarma

Muzejíčko (Galerie Šumperska)

Pozor, děti, poletíme!

do 7. října 2018

Výstava „Pozor, děti, poletíme!“ pokračuje v sérii projektů, které názorným a interaktivním způsobem přibližují zejména dětem různé formy dopravy u nás i v Evropské unii. Volně navazuje na výstavy Autíčkománie a Království mašinek a stejně jako v těchto případech se na výstavě podíleli modeláři z nejbližšího okolí, kteří reagovali na naši výzvu o zápůjčku modelů. Díky nim si můžete prohlédnout celou řadu jak létacích, tak i statických modelů letadel. Jak je tomu v Muzejíčku zvykem, výstava obsahuje plno didaktických her a aktivit, tentokrát se zaměřením na leteckou tematiku. Nepochybně nejatraktivnější je model pilotního kokpitu letadla. Na své si však přijdou nejen děti, výstavu jistě ocení i milovníci letecké modelařiny.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 2 let zdarma

Sportovní herna

18. 10. – 18. 11. 2018

Oblíbená interaktivní herna pro malé i velké se tentokrát ponese ve sportovním duchu. Malí sportovci se mohou těšit na atrakce, jako je střelba na branku, sportovní i moderní gymnastika, chůze po popruhu nebo skok do výšky pro milovníky atletiky. Na své si přijdou i malí jogíni. Originální interaktivní exponáty, pocházející většinou opět z dílny Vlastivědného muzea v Šumperku, návštěvníky nejen pobaví, ale také donutí vyzkoušet si jak tělesné dovednosti, tak i znalosti z oblasti sportu.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 2 let zdarma

Galerie mladých

Století 1918–2018 v Olomouckém kraji

1. 9. – 7. 10. 2018

Putovní výstava pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje Ladislava Oklešťka je určena široké veřejnosti, především pak žákům základních a studentům středních škol Olomouckého kraje. Jejím cílem je seznámit žáky a studenty s posledním stoletím vývoje olomouckého regionu, tzn. s kapitolou našich novodobých dějin, která je ve školní výuce často upozadována, a prostřednictvím medailonů významných osobností 20. (respektive 21.) století v nich probudit hrdost na místo, které si vybrali k žití.

Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Energie přírody

11. 10. – 25. 11. 2018

Výstava fotografií ukazuje krásy krajiny v různých ročních obdobích. Autorem snímků je Jaroslav Pokorný.

Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Přednášky

Letecké modelářství v průběhu času

2. října 2018 v 17.00 hod.

V rámci výstavy Pozor, děti, poletíme! je připravena přednáška na téma leteckého modelářství, již Vás provedou kurátor výstavy Mgr. Milan Dvořák a jeho host Martin Vosika.

Vstupné je 30 Kč jednotné, děti do 6 let zdarma.

Meziválečné Šumpersko na dobových fotografiích

16. října 2018 v 17.00 hod.

Muzeum v Šumperku uchovává ve svých sbírkách mnohé fotografie dokumentující život obyvatel regionu v meziválečném období. Vybraný soubor je v digitální podobě prezentován na výstavě Šumpersko v období první republiky (1918–1938). A právě u příležitosti konání této výstavy je připravena přednáška, během níž historička Mgr. Michaela Kollerová doprovodí tyto fotografie komentářem, kterým více přiblíží události a dění na nich zachycené. Návštěvníci se tak dozvědí o zdejších dění v době vzniku Československa, společenských či sportovních událostech nebo o návštěvách prezidentů.

Vstupné je 30 Kč jednotné, děti do 6 let zdarma.

Hledání divočiny aneb za divočinou v ČR i na daleké Borneo a Kamčatku

23. října 2018 v 17.00 hod.

Poslední „divočiny světa“ jsou nezměrným bohatstvím pro současné a především budoucí generace, neboť představují poslední autentická „modelová“ prostředí a situace, do kterých dosud člověk ještě nestihl zasáhnout nebo do nich zasahuje jen velmi málo, promyšleně a citlivě, a to v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky a přírodními zákonitostmi a ději. Při „hledání divočiny“ však nejde jen o pouhé hledání střípků divočiny, které návštěvníci v průběhu své cesty z města směrem ven do „divočiny“ objevují a poznávají. Jde především o hledání podobnosti některých živočišných druhů s člověkem, a to zejména v chování, ale i v závislosti na životním prostředí, které hraje primární roli v prosperitě jednotlivých druhů, tedy i v prosperitě člověka. Návštěvníkům přednášky budou promítány a komentovány fotografie rozmanitých druhů prostředí a živočichů v nich žijících (kolekce cca 150–200 barevných

snímků). Fotografie jsou členěny do cyklů dle biotopů a zemí, kde se jednotliví živočichové vyskytují. Přednášejí Štěpán Mikulka a Lukáš Kovár.

Vstupné je 30 Kč jednotné, děti do 6 let zdarma.

Lichtenštejské jubilejní památníky a hraniční kameny

30. října 2018 v 17.00 hod.

Přednáška bude věnována kamenným pomníčkům, které byly postaveny v roce 1898 jako připomínka výročí čtyřicetiletého panování knížete Jana II. z Lichtenštejna. Pomníčky vybudoval někdejší lesní personál v lesních revírech na všech tehdejších lichtenštejských panstvích. Okolo památníků byly vysazovány jubilejní dubové háje. Stavění pamětních kamenů a výsadbu jubilejních dubových hájů inicioval knížecí lesní rada Julius Wiehl. Okolnosti vzniku lichtenštejských památníků dokládá mnoho dochovaných historických pramenů. K zajímavým památkám v bývalých lichtenštejských državách patří také hraniční kameny s iniciálami majitelů panství. Přednáší Matouš Jiráček.

Vstupné je 30 Kč jednotné, děti do 6 let zdarma.

ZÁBŘEH

Stálé expozice: *Z historie města a okolí, Jan Eskymo Welzl a Z pokladů zábrěžského muzea*

Vstupné: plné 20 Kč, snížené 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Cesty k domům aneb vývoj lidských obydlí do přelomu letopočtu

do 25. listopadu 2018

Klíčovým faktorem pro vznik a vývoj domu byla a stále je lidská přizpůsobivost a vynalézavost – člověk má vrozenou mimořádnou schopnost reagovat a využít jakéhokoliv materiálu, který mu příroda v daném období a oblasti nabízí. Projděte se s námi vývojem lidských obydlí od úplných počátků do přelomu letopočtu u nás a ve střední Evropě a poznejte život lidí dávno před příchodem moderních technologií. Děti i dospělí si budou moci vyzkoušet různé pravěké techniky, jako např. mletí obilí, tkaní na tkalcovském stavu nebo výrobu a použití kamenných nástrojů.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 2 let zdarma

Minigalerie

Z Čech až na konec světa

do 16. října 2018

Jak již název napovídá, výstava zaznamenává cestu z Čech až do anglického Land's End. Dva fotografové zachycují svými snímky místa v Čechách, ve Francii – hlavně v Bretani a Normandii – a v Anglii. Kreslíř svými kresbami zachycuje stejná místa, která jsou na fotografiích. Autorem kreseb je profesor Rudolf Malec. Fotografie pořídili Zdeněk Malec a Evžen Malý.

Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Pradědova zahrádka aneb Jeseníky mýma očima

18. 10. 2018 – 4. 1. 2019

Fotografie Petry Kozákové.

Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Akce

Mezinárodní den archeologie

19. října 2018 od 9 do 16 hodin

U příležitosti Mezinárodního dne archeologie, který je oslavou archeologie a nadšení z objevování, pořádá Vlastivědné muzeum v Šumperku jednodenní program pro rodiny s dětmi, školy, školky i jiné zájemce. Přijďte si k nám vyzkoušet, jaký byl život v pravěku a co bylo pro naše předky denním chlebem. V prostorách muzea budete moci zkusit, jak se na ohništi pekly placky, otestovat svou zručnost při řezání pazourkovými noži nebo při mletí mouky, zjistit, jak náročné bylo vyrobit jen jednoduchý kamenný nástroj, a mnoho dalšího. K tomu všemu budou probíhat komentované prohlídky aktuální archeologické výstavy s názvem *Cesty k domům* aneb vývoj lidských obydlí do přelomu letopočtu, instalované v prostorách Muzea Zábřeh.

Vstupné je 40 Kč jednotné, děti do 3 let zdarma.

MOHELNICE

Stálá expozice

Z dějin Mohelnicka – expozice oceněná prestižní cenou Gloria musaealis za nejlepší expozici roku 2005

Expozice, která svými historickými předměty, pregnantními texty a nápaditým uměleckým ztvárněním uvádí do dějů, které prožívali naši předkové. Nejstarší exponáty pocházejí z 11. století, nejmladší dokládají vývoj města na přelomu 20. a 21. století.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Pravěk Mohelnicka

Expozice představuje veřejnosti artefakty dokládající vývoj regionu od paleolitu až po 10. století. K nejzajímavějším exponátům patří torza neolitických venuší, vzácné měděné nástroje nebo depoty bronzových předmětů. Instalace je doplněna velkoplošnou projekcí. V prostorách muzea je otevřena také interaktivní archeologická herna.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Míry a váhy

do 21. října 2018

Kolik měří loket, jak dlouhá je stopa, jak velký je lán či jitro, jaký objem má žejdlík a kolik váží lot? Jaké měrné soustavy byly na našem území a kdy se začala užívat jednotná metrická soustava? Odpovědi na tyto otázky najdete na výstavě o mírách a váhách, která se věnuje délkovým, plošným a objemovým jednotkám. Návštěvníci si mohou prohlédnout nejrůznější odměrky, mírky nebo měřidla. Stranou nezůstanou ani rozmanité váhy, ať již kupecké, kuchyňské, dukátové, mincíře nebo přezmeny. V doprovodných textech se návštěvníci dozvědí, jak se v průběhu času jednotlivé délkové, plošné a objemové jednotky jmenovaly a jaký je jejich přepočet v dnešní metrické soustavě. Malí i velcí si mohou pomocí interaktivních her vyzkoušet vážení i měření v praxi, a to jak v historických, tak i v současných měrných jednotkách.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 3 let zdarma

Přednáška

Mohelnicko v době první Československé republiky (1918–1938)

23. října 2018 od 17.00 hod.

První část přednášky Mgr. Zbyňka Žouželky, Ph.D., bude věnována složité situaci v národnostně smíšeném mohelnickém regionu v době vzniku Československa na podzim 1918. (Nový stát zde byl na jedné straně vítán českým obyvatelstvem, na druhé straně odmítán německým obyvatelstvem.) Druhá část přednášky pojedná o regionu Mohelnicka v období

první ČSR – přiblížena bude situace hospodářská, sociální, národnostní a politická. Třetí část přednášky bude věnována vzestupu německého nacionalismu v Sudetech ve 30. letech (který se silně odrazil i na Mohelnicku) a osudnému roku 1938, kdy v důsledku Mnichovské dohody došlo k odtržení Sudet od ČSR a jejich připojení k nacistickému Německu (a to včetně části Mohelnicka). Součástí přednášky bude prezentace fotografií a dokumentů ze sbírek mohelnického muzea a z fondů Státního okresního archivu Šumperk.

Vstupné je 30 Kč jednotné, děti do 6 let zdarma.

PAMÁTNÍK ADOLFA KAŠPARA V LOŠTICÍCH

Expozice Adolfa Kašpara

Expozice představuje ojedinělou kolekci děl malíře a ilustrátora Adolfa Kašpara. V podkroví domu se nachází Mistrův ateliér s autentickým zařízením.

Vstupné: plné 20 Kč, snížené 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Pod kůží Marsya

do 14. října 2018

Ojedinělou výstavu věnovanou osobnosti akademického malíře a restaurátora Františka Sysla připravilo Vlastivědné muzeum v Šumperku ve spolupráci s NPÚ, územní památkovou správou v Kroměříži, a Muzeem umění v Olomouci. Jméno Františka Sysla je spojeno s restaurováním mimořádného díla, Tizianova obrazu Apollón a Marsyas, které jej proslavilo po celém světě. Ve své práci se věnoval restaurování obrazů, nástěnných maleb i sochařských děl. Mimo jiné provedl transfer čtyř nástěnných maleb s výjevy křížové cesty z půdy kostela sv. Prokopa v Lošticích. Pro Vlastivědné muzeum v Šumperku restauroval několik děl. Některé z nich je možné na výstavě vidět. Výstava obsáhne i volnou tvorbu Františka Sysla. Objevují se v ní např. krajinomalby s náměty z okolí Loštic nebo portréty zachycující členy rodiny.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 6 let zdarma

Přednáška

Život v meziválečném období v Lošticích

24. října 2018 v 17.00 hod.

V rámci oslav 100. výročí vzniku Československa je připravena přednáška Mgr. Pavlínou Janíčkové. Formou prezentace historických fotografií s odborným komentářem se zaměří na život v meziválečném období v Lošticích a okolí. Přiblíží kulturní, společenské i politické události v regionu.

Vstupné je 30 Kč jednotné, děti do 6 let zdarma.

Máte-li zájem o komentovanou prohlídku, kontaktujte, prosím, paní Lenku Heinrichovou na e-mailu pamatnik.lostice@muzeum-sumperk.cz.

LOVECKO-LESNICKÉ MUZEUM V ÚSOVĚ

Návštěvníci se mohou těšit na nové, moderní pojetí expozice domácí fauny a lesnictví v 2. patře zámku. Exponáty jsou doplněny interaktivními prvky a audiovizuální technikou. Expozice představuje zejména totální preparáty velkých a malých druhů domácí fauny, kolekci hmyzu i velmi atraktivní sbírku loveckých zbraní včetně zabavených pytláckých zbraní a pomůcek. Návrh nového řešení vycházel z myšlenky obnovy muzejního charakteru instalace,

zatraktivněné současnými interaktivními prostředky. Součástí stálé expozice je také historie zámku Úsov, další část expozice představuje unikátní sbírku loveckých trofejí z Indie a Afriky.

Okruh I. – stálá expozice Lovecko-lesnického muzea 1. a 2. patro, expozice Kolébka lesnického školství, Hádanky pánů z Vlašimi, Strašidelný labyrint, výstavy

Vstupné: plné 100 Kč, snížené 50 Kč

Okruh II. – bude otevřen jen v měsících **červenec a srpen**, po domluvě také již v červnu (stálá expozice Lovecko-lesnického muzea 2. patro, Pohádky na zámku Úsov, expozice Kolébka lesnického školství, Hádanky pánů z Vlašimi, Strašidelný labyrint)

Vstupné: plné 100 Kč, snížené 50 Kč, děti do 3 let zdarma

Putování středověkem – zbrusu nová interaktivní expozice, věnovaná středověkým řemeslům, především hrnčířství, stavebnictví a také pro region velmi významnému fenoménu – těžbě kovů. Dotýkati se exponátů přísně povoleno!

Vstupné: Součást hlavního okruhu (100 Kč a 50 Kč) nebo součást prohlídky nádvoří (vstupné 50 Kč a 25 Kč).

Samostatné vstupné – nádvoří (Vlašimský palác, Strašidelný labyrint, expozice Kolébka lesnického školství)

Vstupné: plné 50 Kč, snížené 25 Kč, děti do 3 let zdarma

Galerie Lubomíra Bartoše

Vstupné: plné 50 Kč, snížené 25 Kč

V **říjnu** bude otevřeno od úterý do neděle od **9.00** do **16.30** hodin, časy začátku prohlídek – 9.00, 9.45, 10.30, 11.15, 12.30, 13.15, 14.00, 14.45 hod.

Akce

Halloween a zámecká strašidla

27. října 2018 od 17.00 do 22.00 hod.

Poslední říjnovou sobotu obsadí Úsov zámecká strašidla, aby stejně jako minulý rok oslavila Halloween. I letos čekají návštěvníky prohlídky podzemních prostor, strašidelná dílna v hradní kočárovně a další atrakce pro děti i dospělé.

Vstupné je 50 Kč jednotné, děti do 3 let zdarma.

Na výstavách a akcích budou pořizovány fotografie a obrazová dokumentace pro dokumentační a propagační účely VM Šumperk.